

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 528/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Š. D., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., PhD., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 S 106/2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžd 27/2012 z 15. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2013 doručená sťažnosť Š. D. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 S 106/2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžd 27/2012 z 15. marca 2013, ktorým najvyšší súd potvrdil uznesenie krajského súdu o zastavení konania.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že *rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v P. (ďalej aj „správny orgán“) sp. zn. ORP-73/DI-2-SK-2010 z 29. apríla 2010 (ďalej aj „rozhodnutie správneho orgánu“) bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku vedenia motorového vozidla bez vodičského oprávnenia. Z uvedeného dôvodu mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorového vozidla v trvaní 24 mesiacov a pokuta v sume 500 €.*

3. Zo sťažnosti a z jej príloh ďalej vyplýva, že sťažovateľ nepodal proti rozhodnutiu správneho orgánu v zákonom ustanovenej lehote odvolanie. S odstupom času sťažovateľ podal podnet na preskúmanie mimoodvolacieho konania, ktorému Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v P. upovedomením z 2. augusta 2011 nevyhovelo. Proti nevyhoveniu podnetu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v mimoodvolacom konaní podal sťažovateľ 5. augusta 2011 na krajskom súde žalobu o preskúmanie zákonnosti a postupu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v P. v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-P-94/KDI-BCP-2011 v spojení s rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v P. sp. zn. ORP-73/DI-2-SK-2010 z 29. apríla 2010, ktorú takto odôvodnil: *„Správny orgán uvedeného dňa 29. apríla 2010 prejednal priestupok v neprítomnosti sťažovateľa, ako aj jeho splnomocneného zástupcu, pričom uznal sťažovateľa vinným a vyhotovil rozhodnutie. Deň pred vydaním predmetného rozhodnutia dňa 28. apríla 2010 splnomocnený zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčasť na procesnom úkone termínovanom na 29. apríl 2010, pričom k tomuto ospravedlneniu priložil plnú moc na zastupovanie sťažovateľa v uvedenom konaní. ... Údaj o čase doručenia správne mu orgánu sa v správnom spise nenachádza, keďže táto časť poštovej obálky je z nej vystrihnutá. V odôvodnení rozhodnutia sa správny orgán vyporiadal iba s neúčastou sťažovateľa, s neúčastou splnomocneného zástupcu sa nevysporiadal, pričom súčasne konštatoval, že do konania nebola priložená ani plná moc. Napriek tvrdeniu o neexistencii plnej moci správny orgán doručoval rozhodnutie splnomocnenému zástupcovi, ktoré mal podľa kópie doručeny nachádzajúcej sa v správnom spise doručiť dňa 3. 6. 2010.*

Aj napriek tomu, však správny orgán vyznačil právoplatnosť rozhodnutia až dňom 17. 2. 2011, po údajnom odmietnutí prevzatia sťažovateľom.“

4. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 S 106/2011 z 8. marca 2012 súdne konanie zastavil. Najvyšší súd na základe odvolania sťažovateľa uznesením sp. zn. 10 Sžd 27/2012 z 15. marca 2013 uznesenie krajského súdu potvrdil s odôvodnením, že žaloba smerovala proti upovedomeniu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

5. Sťažovateľ porušenie svojho práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vidí najmä v tom, že „... bez ohľadu na to, či bol zákonný postup nadriadeného správneho orgánu, ktorým bez odôvodnenia pripisom oznámil, že dôvody na preskúmanie rozhodnutia nie sú dané, mali súdy o žalobe rozhodnúť rozsudkom, v ktorom by zdôvodnili zákonnosť alebo nezákonnosť tohto postupu. Zastavením konania súdy odňali sťažovateľovi právo na prieskum rozhodnutia. Zastavenie konania nie je preskúmaním zákonnosti postupu správneho orgánu. Preskúmaním postupu by bolo iba vydanie rozsudku, v ktorom by súdy žalobu zamietli alebo jej vyhovel.“

6. Z už uvedených dôvodov sťažovateľ v sťažnosti žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Krajského súdu Prešov zo dňa 8. 3. 2012, sp. zn. 1 S/106/2011, právoplatným dňa 3. 4. 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. 3. 2013, sp. zn. 10 Sžd/27/2013 (správne má byť 2012, pozn.), právoplatným dňa 3. 4. 2013 bolo porušené ústavné právo sťažovateľa zaručené článkom 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR .

Ústavný súd predmetné rozhodnutia zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Prešov, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania.“

II.

7. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu ide o zjavne neopodstatnenú sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

10. Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správne orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).

11. Podľa § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) upravujúceho rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

12. Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

13. Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

14. Ústavný súd po posúdení námietok sťažovateľa dospel k záveru, že uznesenie najvyššieho súdu z 15. marca 2013 v nadväznosti na uznesenie krajského súdu z 8. marca 2012 nevykazuje nedostatky namietané sťažovateľom.

15. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na právnu úpravu § 65 a nasl. Správneho poriadku upravujúcu proces preskúmania rozhodnutia mimoodvolacieho konania. Z právnej úpravy je zrejmé, že konanie o preskúmanie rozhodnutia mimoodvolacieho konania je mimoriadnym opravným prostriedkom a začína sa buď ex offio, alebo na základe podnetu tretej osoby a je začaté dňom, keď správny orgán urobil voči účastníkovi prvý úkon (§ 18 ods. 2 Správneho poriadku). V prípade, ak správny orgán po podaní podnetu tretej osoby nezistí dôvod na preskúmanie rozhodnutia mimoodvolacieho konania, oznámi to osobe, ktorá podnet podala, len úradným listom, nevydáva o tom rozhodnutie. Písomnosť Krajského riaditeľstva Policajného zboru v P. „*Odvolyanie voči právoplatnému rozhodnutiu o priestupku – upovedomenie*“ z 2. augusta 2011 nemá náležitosti rozhodnutia predpokladané § 47 Správneho poriadku; uvedenú skutočnosť predpokladá samotný Správny poriadok, a preto nemôže byť ako taká predmetom postupu podľa § 247 a nasl. OSP.

16. Ústavný súd dospel k názoru, že najvyšší súd a krajský súd postupovali správne, keď zastavili konanie sťažovateľa s poukazom na to, že písomnosť Krajského riaditeľstva Policajného zboru v P. „*Odvolyanie voči právoplatnému rozhodnutiu o priestupku – upovedomenie*“ z 2. augusta 2011, ktorá mala byť predmetom preskúmania súdom, nespĺňala požiadavky právoplatného a vykonateľného rozhodnutia podľa § 250d ods. 3 OSP. V tomto smere nie je možné akceptovať námietku sťažovateľa, že súdy sa „... odmietli zaoberať prieskumom zákonnosti postupu správneho orgánu a konanie zastavili, hoci: mali vo veci rozhodnúť rozsudkom, mali žalobe vyhovieť pre nezákonnosť postupu správnych orgánov a mali žalobe vyhovieť z dôvodu nepredloženia úplného a originálneho správneho spisu“. Všeobecné súdy pri podaní každého návrhu a žaloby sú povinné skúmať, či predmetné podanie spĺňa zákonom predpísané náležitosti pre daný druh podania ako podmienky konania. Procesné posúdenie písomnosti z pohľadu splnenia zákonných predpokladov pri žalobách v správnom súdnictve je *conditio sine qua non* preto, aby všeobecný súd mohol vo veci konať. V tejto súvislosti si dovoľujeme dať sťažovateľovi do pozornosti najmä možnosť postupu podľa piatej hlavy piatej časti OSP.

17. Skutočnosť, že sťažovateľ, zastúpený právnym zástupcom, nezvolil v procese realizácie svojich práv pred orgánmi štátnej moci vhodné prostriedky ochrany, ktoré logicky a zákonne viedli k zastaveniu konania sťažovateľa všeobecnými súdmi, nie je možné preklenúť podaním predmetnej ústavnej sťažnosti, a to napriek tomu, že sťažovateľ sa cíti byť na svojich právach dotknutý postupom správneho orgánu.

18. Ústavný súd na základe už uvedených súvislostí konštatuje, že názor sťažovateľa, že zastavením konania mu súdy „... odňali právo na prieskum rozhodnutia“, nie je správny z dôvodu, že postup všeobecných súdov v predmetnej právnej veci je zákonným vyústením konania sťažovateľa a postupom Občianskym súdnym poriadkom právne upraveným a predvídaným (§ 250d ods. 1 OSP).

19. Ústavný súd v načrtnutých súvislostiach konštatuje, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov z pohľadu oprávnení preskúmavať predmetné rozhodnutia zverených ústavnému súdu neporušili práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces garantované ústavou.

20. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku sa ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa v sťažnosti (priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2013